

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 1To/37/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4622010523
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 05. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Kišacová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4622010523.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Kišacovej, PhD. a členov senátu JUDr. Stanislava Libanta a JUDr. Štefana Hrvolu, v trestnej veci proti obžalovanému V. Z. pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., o odvolaní prokurátorky Okresnej prokuratúry Topoľčany proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 22.02.2023 sp. zn. 2T/56/2022, na verejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 02.05.2023 takto

rozhodol:

Podľa § 321 odsek 1 písmeno d), písmeno e), odsek 2 Trestného poriadku z r u š u
je napadnutý rozsudok vo výroku o treste.

Podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku obžalovanému

V. Z., narodenému XX.XX.XXXX v G.,
trvale bytom E. XXX

u k l a d á

podľa § 289 odsek 1 Trestného zákona, postupom podľa § 38 odsek 2 Trestného zákona, pri zistení poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písmeno l) Trestného zákona a priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písmeno m) Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) mesiace.

Podľa § 48 odsek 2 písmeno a) Trestného zákona obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 3 (tri) roky.

V ostatných častiach zostáva napadnutý rozsudok nezmenený.

odôvodnenie:

Okresný súd Topoľčany (ďalej len „súd I. stupňa“) horeuvedeným rozsudkom uznal obžalovaného V. Z. vinným zo spáchania prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že ako vodič po tom, čo požil alkoholické nápoje, dňa XX.XX.XXXX v čase o XX:XX hod. v obci B., viedol osobné motorové vozidlo továrenskej značky Škoda Octavia, evidenčného čísla G kde počas jazdy bol v obci B. na ul. Z. smerom k centru obce zastavený a kontrolovaný hladkou OO PZ Topoľčany, pričom vykonanou dychovou skúškou do prístroja Dräger 7510 číslo F.-XXXX, číslo merania XXXXX mu bola v čase o XX:XX hod. nameraná hodnota 0,89 miligramu etanolu na liter vydychnutého vzduchu.

Za to mu uložil podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., za zistených poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. l), písm. n) Tr. zák., zistenej priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Tr. zák., postupom podľa § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., s použitím § 56 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a § 57 ods. 1 Tr. zák. peňažný trest v sume 800 eur.

Podľa § 57 ods. 2 Tr. zák. vyslovil, že vymožená suma peňažného trestu pripadá štátu.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon tohto trestu mohol byť úmyselne zmarený, ustanovil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. obžalovanému uložil aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 2 roky.

Uvedený rozsudok v zákonom určenej lehote odvolaním proti výroku o treste v neprospech obžalovaného napadla prokurátorka Okresnej prokuratúry Topoľčany (ďalej len prokurátorka).

V jeho písomných dôvodoch vytýkala súdu I. stupňa uloženie neprimerane mierneho peňažného trestu. Zároveň súhlasila s výmerou trestu zákazu činnosti. Poukázala na ostatné odsúdenie obžalovaného rozsudkom Okresného súdu Topoľčany zo dňa 14.11.2022 sp. zn. 2T/53/2022 pre prečin zatajenia vecí, za ktorý mu bol uložený podmienený trest odňatia slobody so skúšobnou dobou na 1 rok, teda do 15.11.2023. Napriek tomu sa už dňa 21.12.2022, teda mesiac po právoplatnom odsúdení, dopustil ďalšieho trestného činu, pričom v skúšobnej dobe mal viesť príkladný život a nemal sa dopustiť čo i len priestupku, nieto ešte úmyselného trestného činu. Od peňažného trestu uloženého obžalovanému nemožno očakávať, že povedie k jeho náprave a prevýchove. Navrhla, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o peňažnom treste v sume 800 eur a aby podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám rozhodol tak, že obžalovanému uloží podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. nepodmienečný trest odňatia slobody a na jeho výkon ho zaradí do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Verejné zasadnutie odvolacieho súdu bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, ktorý mal doručenie upovedomenia riadne a včas vykázané.

Prokurátorka Krajskej prokuratúry v Nitre na verejnom zasadnutí odvolacieho sa v celom rozsahu pripojila k podanému odvolaniu. Navrhla, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e), ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a obžalovanému uložil primeraný nepodmienečný trest odňatia slobody, na jeho výkon ho zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia a súčasne aby mu uložil aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na 2 roky.

Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací, na základe riadne a včas podaného odvolania oprávnenou osobou - prokurátorkou, nezistiac dôvody na postup vyplývajúci z § 316 Tr. por., preskúmal podľa § 317 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, proti ktorému odvolateľka podala odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Prihliadal i na chyby, ktoré odvolaním neboli vytýkané a dospel k záveru, že odvolanie prokurátorky je dôvodné.

Odvolací súd postupom podľa citovaného ustanovenia zistil, že v konaní predchádzajúcom napadnutého rozsudku

- súd I. stupňa sa nedopustil takých pochybení, ktoré by mali charakter podstatných chýb konania v zmysle § 321 ods. 1 písm. a) Tr. por. ani ktoré by odôvodňovali podanie dovolania v zmysle § 371 Tr. por.,
- dokazovanie bolo vykonané za rešpektovania všetkých procesných práv obžalovaného a v súlade so zásadami kontradiktórneho procesu, ktoré vyplývajú z príslušných ustanovení Trestného poriadku,

- v odôvodnení napadnutého rozsudku sú uvedené dostatočné právne úvahy, ktorými sa súd I. stupňa riadil pri hodnotení dôkazov, zistení a ustálení skutkového stavu, právnej kvalifikácie žalovaného skutku i pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu.

Z predloženého spisového materiálu vyplýva, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní konanom na súde I. stupňa, po prednesení obžaloby a jeho procesnom poučení urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., že je vinný zo spáchania skutku, pre ktorý bola podaná obžaloba. Súd I. stupňa vyhlásenie obžalovaného prijal a následne vykonal dokazovanie iba v súvislosti s výrokom o treste.

Odvolací súd na podklade dokazovania vykonaného v prípravnom konaní, na ktorého obsah i rozsah poukázal súd I. stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku, vrátane priznania obžalovaného, dospel k

zhodnému zisteniu, že bolo jednoznačne preukázané, že skutok, pre ktorý bola podaná obžaloba sa stal, spáchal ho obžalovaný a naplnil ním všetky zákonné znaky prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., pretože vykonával v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky činnosť, pri ktorej mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák., trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho prevýchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zák. veta prvá, pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

V zmysle ustanovenia § 34 Tr. zák. je súd pri rozhodovaní o druhu ako aj výmere trestu povinný prihliadať na všetky v ňom uvedené konkrétne okolnosti, a to vrátane osoby konkrétneho páchatela z hľadiska posúdenia jeho negatívneho alebo pozitívneho významu pre spoločnosť i z pohľadu jeho správania. Súčasne je potrebné vziať v úvahu možnosť jeho nápravy z hľadiska určenia prognózy jeho budúceho vývoja, objasniť jeho osobnostné vlastnosti a ich spojitosť so spáchaným trestným činom. Nemožno opomenúť pomery konkrétneho páchatela, najmä rodinné a osobné, ktoré sú prítomné v čase rozhodovania o treste, vrátane vplyvu uloženého trestu na jeho rodinu.

Podľa § 321 ods. 1 Tr. por., odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj písm. d) - ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona, písm. e) - ak je uložený trest neprimeraný.

Podľa § 321 ods. 2 Tr. por., ak bolo odvolanie obmedzené podľa § 317 ods. 1 alebo ods. 3, odvolací súd z dôvodu uvedeného v odseku 1 zruší len napadnutý výrok rozsudku.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého výroku zistil, že súd I. stupňa pri ukladaní trestu správne vychádzal zo zákonnej sadby až 1 rok podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. Nepochybil, keď u obžalovaného prihliadol na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zák. - priznal sa k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval v prípravnom konaní a následne i na hlavnom pojednávaní, kde urobil vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por.

Správne tiež prihliadol na príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák. - teda že obžalovaný bol už za trestný čin odsúdený, a to právoplatným rozsudkom Okresného súdu Topoľčany zo dňa 14.11.2022, sp. zn. 3T/53/2022 pre prečin zatajenia veci podľa § 236 ods. 1 Tr. zák., ktorým mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace a jeho výkon mu bol podmiennečne odložený na skúšobnú dobu 1 rok.

Súd I. stupňa tiež správne zistil, že obžalovaný sa skutku, pre ktorý na neho bola podaná obžaloba, dopustil dňa 21.12.2022, teda v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia.

Pokiaľ ide o prihliadnutie na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák. - napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom, súd I. stupňa zohľadnil fakt, že obžalovaný urobil vyhlásenie o vine. S týmto sa odvolací súd nestotožňuje, pretože danú poľahčujúcu okolnosť je potrebné v každom jednotlivom prípade vyhodnocovať individuálne. Posudzovaná vec nepatrí ku skutkovo, právne a ani rozsahom k náročným veciam. Obžalovaný bol zadržaný pri páchaní trestného činu, k tomuto sa priznal a uviedol, že musel ísť k lekárovi.

Odvolací súd pripomína, že pre naplnenie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n)

Tr. zák. je zo strany páchatela potrebná aktívna spolupráca v zmysle jeho aktívnej účasti pri vyšetrovaní trestnej činnosti, najmä vo forme uvádzania dôkazov, ktoré slúžia na objasnenie skutkových okolností daného trestného činu. Hodnotenie tejto spolupráce je závislé od toho, do akej miery páchatel sám svojim prístupom participuje na objasnení trestného činu.

Okrem výpovede obžalovaného v prípravnom konaní v rámci jeho výsluchu zo dňa 22.12.2022 a vyhlásenia o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. odvolací súd nezistil z predloženého spisového materiálu žiadne relevantné skutočnosti nasvedčujúce jeho aktívnej spolupráci pri objasňovaní trestnej činnosti. Preto samotné priznanie sa k trestnej činnosti obžalovaným v zmysle vyhlásenia, že je vinný zo

spáchania skutku uvedeného v obžalobe napíňa len poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zák. a nemôže byť súčasnej aj poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm. n) Tr. zák. (Tpj. 44/2017). Odvolací súd z tohto dôvodu na podklade odvolania podaného prokurátorkou proti výroku o treste v neprospech obžalovaného revidoval pomer poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností zistených súdom I. stupňa a tento ustálil na 1:1. Týmto boli splnené zákonné podmienky pre ukladanie trestu postupom podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. v trestnej sadzbe až 1 rok.

Odvolací súd sa stotožnil s odvolacími dôvodmi prokurátorky, ktorá poukazovala na to, že peňažný trest v sume 800 eur v danom prípade nepovedie k náprave a prevýchove obžalovaného, hoc aj za súčasného uloženia trestu zákazu činnosti.

Je treba prisvedčiť odvolateľke, že súd I. stupňa neprihliadol dostatočne na všetky atribúty, na ktoré podľa § 34 ods. 4 Tr. zák. pri ukladaní trestu prihliadať mal, a to predovšetkým na spôsob spáchania činu - obžalovaný viedol motorové vozidlo v stave vylučujúcom spôsobilosť, kde mu bola zistená hodnota 0,89 mg etanolu na liter vydychnutého vzduchu, čo je v prepočte 1,85 promille alkoholu, teda stav stredne ťažkej opitosti. Bol zastavený a kontrolovaný policajnou hliadkou z dôvodu, že vozidlo viedol nekoordinovane vo svojom jazdnom pruhu, navyiac viezol ako spolujazdkyňa svoju matku. Obžalovaný tak výrazne ohrozoval ostatných účastníkov cestnej premávky. Bez dostatočného povšimnutia súdu I. stupňa zostal fakt, že obžalovaný sa dopustil daného skutku len mesiac po začiatku plynutia mu skúšobnej doby podmiennečného odsúdenia, kedy mal spôsobom svojho života preukazovať, že vedie riadny život. Navyiac v minulosti už bol postihnutý za vedenie motorového vozidla pod vplyvom alkoholu v priestupkovom konaní tak pokutou, ako aj zákazom činnosti na 5 mesiacov, teda nejedná sa o prvý prípad vedenia motorového vozidla obžalovaným v stave ovplyvnenia návykovou látkou v takej miere, ktorá vylučovala u neho stav danej spôsobilosti.

Súd I. stupňa argumentoval tým, že obžalovaný dobrovoľne nastúpil na liečenie závislosti od alkoholu. Odvolací súd uvádza, že obžalovanému nič nebránilo, aby na ústavné liečenie indikované mu lekárom nastúpil pred spáchaním trestného činu. Súčasne si obžalovaný mal byť vedomý aj v čase páchania činu tej skutočnosti, že má maloleté deti, spláca hypotéku a ani toto ho neodradilo od spáchania skutku.

Z týchto dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že alternatívny peňažný trest uložený obžalovanému súdom I. stupňa nemožno považovať za primeraný a dostatočný, preto po zrušení odvolaním napadnutého výroku rozhodol sám a uložil mu trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) mesiacov, pri spodnej hranici trestnej sadzby až 1 rok.

S poukazom na obmedzenie vyplývajúce z ustanovenia § 49 ods. 2 Tr. zák., podľa ktorého podmiennečný odklad výkonu trestu odňatia slobody je vylúčený, ak súd odsudzuje páchatela za úmyselný trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia, odvolací súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil podľa § 48 ods. 2 Tr. zák. do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, pretože v posledných desiatich rokoch pred spáchaním posudzovaného trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený pre úmyselný trestný čin.

Pokiaľ ide o trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu, odvolací súd na podklade odvolania prokurátorky v neprospech obžalovaného, zohľadniac okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, spôsob spáchania činu, mieru zavinenia obžalovaného, jeho viaceré postihnutia pre porušenie pravidiel cestnej premávky vrátane postihnutia za vedenie motorového vozidla pod vplyvom návykovej látky, pristúpil k sprísneniu tohto trestu a tento mu uložil na 3 roky, v sadzbe 1 rok až 10 rokov.

Účelom trestu zákazu činnosti je jednak vyradiť obžalovaného z činnosti, na ktorú je potrebné osobitné oprávnenie, z dôvodu hrubého porušenia pravidiel cestnej premávky, ale súčasnej aj chrániť nezávadný výkon danej činnosti, vychovávať obžalovaného i ostatných občanov k náležitému morálnemu vzťahu k nezávadnému výkonu činnosti vedenia motorového vozidla.

Takto uloženú kombináciu trestov odvolací súd považuje za primeranú, spôsobilú plniť jej resocializačný i generálno-preventívny účel.

Vyššie uvedené skutočnosti viedli odvolací súd k rozhodnutiu uvedenému vo výroku tohto rozsudku.

V ostatných častiach zostáva napadnutý rozsudok nezmenený.

Výroky tohto rozsudku boli prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný
riadny opravný prostriedok.
(§ 306 ods. 1 Tr. por.)